



# LITURGIJSKO PASTORALNI LISTIĆ

ŽUPE SVETIH ŠIMUNA I JUDE TADEJA

ZAGREB - MARKUŠEVEC

Br. 284.

14. 4. 2019.

## Nedjelja Muke Gospodnje-Cvjetnica

Lk 19,28-40

Iz 50,4-7;

Ps 22,8-9.17-20.23-24;

Fil 2,6-11;

Lk 22,14 – 23,56

### Nedjeljna misao

Blagoslovljen koji dolazi u ime Gospodnje. Svećanim dočekom i klicanjem narod, prije dvije tisuće godina, prihvata Krista svojim Spasiteljem i Kraljem. Danas i mi to isto činimo, slavimo Kristov dolazak koji vodi u konačnu pobjedu nad grijehom, nad smrću. Bog na krizu ulazi u našu povijest i daje joj smisao. Sudeći prema današnjem svečanom ulasku u Jeruzalem nije se moglo naslutiti da će Slavljenik već u četvrtak biti uhićen, a slijedeći dan pogubljen. Ubiti nepodobne, ubiti i Boga ako treba, za neke je značilo rješiti problem. U svom jadnom barbarskom, razbojničkom i ideo-loški zatrovanom umu došli su samo do petka. Njihov se tjedan tu završio, život ostao u mraku, tjeskobi i nemiru. Vjernici se ne zaustavljaju u mraku petka, nego trpeći s Bogom nastavljaju dalje. Kristovu žrtvu gledaju u svjetlu uskrsnuća, jer jedino tako ima svoju svrhu i značenje. U protivnom to je samo još jedno nepotrebno stradanje uzrokovano nepoštenim i zlim režimima. To je jedini način i put do spasenja - pridružiti se Kristovoj muci, smrti i poglavito uskrsnuću. Razmišljajući tako prihvativimo blagoslovljenu maslinovu grančicu i slijedimo Gospodina.

Starozavjetni tekst uvod je u Muku. Isus je Sluga, Patnik o kojem govori prorok prije sedam tisuća godina. Opisuje neke detalje Gospodinove muke: "Leđa podmet-

*Zbilja, čovjek  
ovaj bijaše  
pravednik!*

nuh onima što me udarahu, a obraze onima što mi bradu čupahu i lice ne zaklonih od pogrda, ni od pljuvanja." Svoje će poslanje ispuniti bez vanjskog sjaja, s blagošću i prividnim neuspjehom. Nedužan je osuđen na smrt kao zločinac. Ne uzvraća na nasilje nasiljem, već se predaje Bogu - "učinih svoj obraz kao kamen i znam da se neću postidjeti." Crkva vidi ovo prostoštvo ostvareno u Isusovoj muci.



*Gospodin Bog mi pomaže, zato učinih svoj obraz ko kremen i znam da se neću postidjeti.*

Pavao nam donosi znameniti hvalospjev Kristu, Sluzi ponijenom i uzišenom, pravom Bogu i pravom čovjeku, jer Isus Krist je Gospodin na slavu Boga Oca. Iako božanske naravi, nije isticao jednakost s Bogom, nego ponizi sam sebe, poslušan do smrti, smrti na križu. Njegovo spasiteljsko djelo zahvaća sva stvorena - nebesnike, zemnike i podzemnike.

Isus na pitanje velikog svećenika, da li je Krist, Sin Božji, odgovara: "Ja jesam!" (Jahve). To je objava Njegovog božanstva i odgovor na pitanje tko je Isus koji je na križu umro. Danas svećano ulazi u sveti grad i dozvoljava da ga pozdravljuju kao Kralja i Pobjednika. Objavljuje se kao Kralj ponizan i skroman - u grad ulazi jašući na magarcu. Ostvaruju se Pisma o Sluzi Patniku, to je svršetak starog načina razmišljanja, stare ere i početak nove, drugačijeg načina razmišljanja. Smrt našeg Spasitelja nije bijeg od problema, nego je nesebična žrtva, darivanje, znak dobre, praštanja i pomirenja, proglaš naše vjere, nade i ljubavi. Jer ne žrtvuje se slu-ga, nego Gospodin, ne kažnjava se krivac i razbojnik, već posve nevin. To još i da-

nas nikako ne shvaćaju i ne prihvataju agnosti, nevjernici i članovi partija svih vrsta. Nedostaju im par dana na kraju tjedna, a bez njih štete i sebi, a poglavito Narodu kojeg pokušavaju voditi. Ali nova stvarnost je nezaustavljivo prisutna, nije ovisna o zemnicima i podzemnicima, a nama je dano u slobodi izabrati stranu. Hrvatski narod odavno je to učinio. Izabralo je poći s Gospodinom u vjeri i nadi konacne pobjede. Svesni smo problema i muka, jer smo ih živjeli i još ih uvijek živimo. U novije vrijeme su nam čak i sudili jer smo branili svoje, a čini se da nam je najveći grijeh što smo u tome uspjeli. Ali i prije smo se i kao pojedinci i kao narod nalazili u takvim situacijama (vrijeme komunističkog terora, agresija na Hrvatsku, Domovinski rat, bezbožno političko vodstvo). Vjerni Bogu, Crkvi i svome Narodu sve smo prebrodili, državu stvorili i obranili, a sada Gospodina molimo Duha mudrosti, razuma, jakosti i savjesti da u njoj slobodno, dostoјno i pošteno živimo.

TB

## Tjedni kalendar

NEDJELJA, 14.4.2019.

CVJETNICA, Tiberije

9:00

11:00

18:30

POnedjeljak, 15.4.2019.

Kresencije, Anastazija

18:30 +MILAN MAJDAK

UTORAK, 16.4.2019.

Bernardica, Turibije

18:30 +ŽELJKO ŠIMUNKOVIĆ

+BARICA MALEC I ZVONIMIR MIKLEC

+KRUNOSLAV ŠUVAK

+MARIJA ŠIMUNKOVIĆ

+RUDOLF I GORAN CIK

SRIJEDA, 17.4.2019.

Rudolf, Robert, Inocent

18:30 +LOVRO I OB. HADJAK, IVAN I OB HADŽIĆ

Izdaje župa sv. Šimuna i Jude Tadeja Zagreb-Markuševac  
Markuševačka cesta 203, tel: 4574374; 098412450  
žiro račun: HR392360001102373046

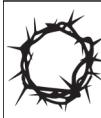
### **Veliki četvrtak**

Misa većere Gospodnje  
u 18:30



### **Veliki Petak**

Obredi muke Gospodnje  
u 18:30



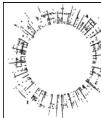
### **Velika subota**

Molitva pred Isusovim grobom  
od 9 do 17 sati



### **Vazmeno bdjenje**

u 20 sati



### **Uskrs**

Blagoslov jela u 7:30  
Svete mise u 9, 11, i 18:30



# VAZMENO OTAJSTVO

Vazmeno otajstvo obuhvaća osnovne događaje Kristova života. To su muka, smrt, uskrsnuće, uzašašće Gospodinovo i konačno dolazak Duha Svetoga. Tim je događajima Isus savršeno očitovao Očevu ljubav, nadvladao grijeh svijeta, pobijedio smrt i ušao kao čovjek u Očevu slavu i poslao svojima Duha Svetoga. Ti događaji označuju početak posljednjih vremena u kojima više ne vlada grijeh već ljubav. To otajstvo koje je Krist osobno ostvario, ima se ostvariti i na svakome koji vjeruje u Krista. Svi su kršćani pozvani da nadvladaju grijeh i tako žive novim životom. To znači da su pozvani umrijeti »starom čovjeku« i živjeti kao nova stvorenja. Time se ujedno u svjetu širi Duh Kristov.

Otajstvo - događaj koji se jednom zauvijek zbio na Kristu, ima zahvatiti svakoga koji vjeruje u Krista. Ili bolje: svaki kršćanin treba dopustiti da ga taj događaj zahвати. To se zbiva kad zajednica sluša riječ Pisma i slavi sveta otajstva (sakramente), naročito euharistiju. Sam Kristov Vazam - smrt i uskrsnuće - najbolja je prilika da kršćani dožive i još više na sebi ostvare taj prijelaz iz grijeha u novi život djece Božje. No, vazmeno otajstvo se ostvaruje i u svagdašnjem životu kad pobjeđujemo grijeh i зло te tako s Kristom prelazimo iz starog čovjeka u novog čovjeka koji ljubav i dobrotu širi u svijetu. Vazmeno se otajstvo ostvaruje u punini u našoj smrti kad s Kristom ulazimo u život vječni.

## VAZMENO TRODNEVLJE

### VELIKI ČETVRTAK

Na Veliki četvrtak ujutro biskup u katedralnoj crkvi, okružen svojim svećenicima, blagoslovuje sveta ulja koja se upotrebljavaju kod slavljenja sakramenata. Tom prigodom svećenici obnavljaju svoja svećenička obećanja. Slavlje vazmenog otajstva počinje s misom Večere Gospodnje.

### MISA POSVETE ULJA

U različitim se sakramentima upotrebljavaju kao znak posvete i sveta ulja što se danas u misnom slavlju posvećuju. Samo ime Krist, hebrejski Mesija, po grčkom znači Pomazanik. I mi se po njemu nazivamo kršćani, to jest pomazanici, da svaki na svoj način, prema svom pozivu i redu, nastavljamo njegovo poslanje u svom vre-

menu.

Krist je po vjeri Crkve na jedinstven način svećenik, prorok i kralj. Snagom svetoga krsta svi vjernici - a na poseban način snagom svetoga reda izabrani i zaređeni služitelji Crkve - sudjeluju u toj Isusovoj svećeničkoj, proročkoj i kraljevskoj službi.

### MISA VEĆERE GOSPODNE

Kod ovog misnog slavlja slavimo posljednja Isusova večeru: pozvani smo Gospodinovu stolu, kojemu je on nekad pozvao svoje apostole.

Za vrijeme te večere Isus je izgovorio veliku zahvalu molitvu vazmene večere: Nema zajedništva bez zahvaljivanja Bogu, bez iskazivanja hvale njemu, stvoritelju i spasitelju.



Tog je dana Isus više puta uputio svojim apostolima ove riječi: »Ljubite jedan drugoga kao što sam ja ljubio vas.«

Nema zajedništva s Kristom ako kršćanska zajednica nije prisno povezana u služenju svim ljudima.

Te je večeri Isus ustanovio sakramenat svoga tijela i svoje krvi. To je oporuka koju nam je ostavio uoči svoje smrti.

Euharistiju slavimo spominjući se svega što je Isus za nas učinio: njegova života, smrti i uskrsnuća.

Odstranimo od sebe sve što unosi podvojenost. Pomirimo se međusobno kako bismo primili Onoga koji nas je do kraja ljubio.

### VELIKI PETAK MUKE GOSPODNE

Današnje bogoslužje spominje se Kristove muke. Pratit ćemo Krista na njegovu putu u smrt. Zatim ćemo zajednički s cijelom Crkvom moliti za sve one koji svojim trpljenjem nastavljaju Isusovu muku, za one koji još ne poznaju neizrecivu Božju ljubav koju nam je posvjedočio u svom Sinu, za sav svijet koji je Isus došao spasiti.

Danas se ne posvećuje euharistiju. Bogoslužje u čast križu zamjenjuje sakramentalno štovanje Kristove žrtve. No pozvani smo da se sjedinimo s njegovim otajstvom, euharistijskim kruhom posvećenim jučer na misi večere Gospodnje. Nema ulazne pjesme. Svećenik se prostre pred oltarom. Pokajnički čin svi obave u šutnji. Priznajemo Bogu svoje grijeha ali i grijeh cijelog svijeta koji je prouzrokovao smrt njegova Sina.



## VELIKA SUTBA

Na veliku sutbu Crkva ostaje uz grob Gospodnji razmatrajući njegovu muku i smrt i uzdržava se od mišne žrtve. Oltar je ogoljen. Tek poslije svečanog bдijenja ili noćnog iščekivanja uskrsnuća vrijeme je vazmenoj radosti koja u svom obilju traje pedeset dana.

Sveta se pričest danas može dijeliti samo kao popudbina.

### VAZMENO BDJENJE U SVETOJ NOĆI

»Ovo je noć koja svjetlošću stupa rasprši tmine grijeha.

Ovo je noć koja danas po svem svjetu one, što u Krista vjeruju, od tmina grijeha i od opačina otima, vraća milosti i pridružuje svetost.

Ovo je noć, u kojoj je Krist raskinuo okove smrti i kao pobjednik od mrtvih ustao.«

(Vazmeni hvalospjev)

Ove noći s radošću slavimo slavno Gospodinovo uskrsnuće. Isus je umro za naše grijehе, ali je iz smrti prešao u život te i sve nas sa sobom izvodi iz »tame u svoje divno svjetlo« (1 Pt 2, 9). Isusovo vazmeno otajstvo ujedno je otajstvo našega spasenja. Bдijenje ove noći ovako je raspoređeno:

- Služba svjetla: zajednica se okuplja oko uskrsne svijeće koja je simbol Krista, svjetla svijeta.

- Služba riječi: zajednica razmatra divna djela što ih je Gospodin u svome narodu od početka činio.

- Krsna služba: budуći da je krst sakrament kojim prelazimo iz smrti u život, najbolje je da se obavlja u vazmenoj noći. Već je postao običaj da se krštenje odraslih ili djece slavi nakon blagoslova vode. U svakom slučaju, zajednica krštenih obnavlja ove noći svoju ispovijest vjere.

- Euharistijska služba: Božji narod, nanovo krštenjem rođen, prinosi spomen-čin Gospodina u činu zahvaljivanja i hrani se slavnim tijelom uskrslog Krista.

## VAZMENO VRIJEME

Vazmeno ili uskrsno vrijeme traje pedeset dana: od nedjelje Uskrsnuća Gospodinova (Uskrs) do Pedesetnice (Duhovi). Sama riječ »vazmeno« dolazi od Vazam koji se od starine u hrvatskom jeziku upotrebljava za židovsku riječ pasha - spomen-dan iz-

laska iz Egipta. Namjesto židovskog blagdana Pashe, u kršćanstvu dolazi spomen-dan Kristova uskrsnuća - Uskrs. Zbog toga se i danas nazimjence upotrebljava izraz »vazmeni« i »uskrsni«. U novije vrijeme sve više prodire izraz »vazmeni« da se njime izrazi cijelokupna stvarnost otajstva smrti, uskrsnuća, uzašašća i dolaska Duha Svetoga, dok se riječju Uskrs i uskrsni više izražava samo jedan vid tog otajstva — uskrsnuće.

Pedeset dana nakon što je izraelski narod blagovao vazmeno janje i izšao iz egiptskog ropstva, na dan Pedesetnice slavio je blagdan sjenica (blagdan berbe) kojom se označavao početak žetve. Već od Isusova vremena uz taj se blagdan povezivao spomen na proglašenje zakona na Sinaju i boravka pod »sjenicama«, odakle i sam naziv tom blagdanu. Na dan Pedesetnice Isus je svojim učenicima poslao Duha Svetoga kako im je to za svog zemaljskog života obećao. Zbog toga su kasnije i kršćani u radosti slavili pedesetnicu (pedeset dana) od uskrsnuća do dolaska Duha Svetoga kao samo jedan blagdan ili bolje kao »veliku nedjelju« (sveti Atanazije). Da bi se obilježio svećani značaj tih nedjelja, one su nazvane »vazmene nedjelje«, pa se u misi bдijenja na sam blagdan Pedesetnice spominjemo da je Gospodin htio »da proslava Vazma otajstveno traje pedeset dana«.

Osim prisutnosti uskrsne svijeće koja svijetli kraj ambona sve do blagdana Uzašašća, glavna značajka vazmenog vremena jest i ponavljano pjevanje Aleluje što na hebrejskom znači »Hvalite Gospodina« a što u knjizi Otkrivenja odjekuje kao pjesma pobjednika koju pjevaju otkupljenici. Zbog toga su pedeset dana proslave vazmenog otajstva predslavlje nebeske sreće, »vremena radosti koje će nadoci, vremena odmora, sreće i vječnoga života« (sveti Augustin). Danas pjevamo »aleluja na svom putovanju«, a jednom će to biti »aleluja domovine«. Danas pjevamo aleluja »ne da se prove selimo u odmoru, već da ublažimo svoj teret«, kaže sveti Augustin. On zaključuje: »Pjevaj kao što običava pjevati putnik. Pjevaj, ali idi naprijed. Zaboravi umor pjevajući, ali pazi da ne kločeš. Pjevaj i idi naprijed«. Cetrdeset dana nakon Uskrsa, blagdan Uzašašća ne prekida vazmeno slavlje. Taj blagdan samo usmjeruje našu pozornost još više prema nebu i otvara nam srca za iščekivanje Duha.

(Iz Nedjeljnog i blagdanskog misala)